

FRAUCYMER (82) *sb m*

fraucymer (80), **frawcymer** (2); fraucymer : frawcymer *Mącz* (3 : 2).

-y- (32), -i- (10); *skrót*: Frau. (40).

a *pochylone*, e *jasne*.

sg *N* frąucymer (51). ◇ *G* frąucymeru (7). ◇ *A* frąucymer (1). ◇ *I* frąucymer(e)m (17). ◇ *L* frąucymerze (6).

Sł stp brak, *Cn*: *fracmer*, *Linde XVI – XVIII w.*

Poczet kobiet stanowiący najbliższe otoczenie, dwór królowej lub innej możnej pani; kobiety należące do pocztu dworskiego, panny dworskie, dwórki; gynaeceum Mącz; grex ancillarum, gynaeconitis, polygynaecos Cn (82) : *GliczKsiąż* E3; Wyłzła pání s pálu by fie roświeciło/ [...] Około niey fraucymer dziwnie przyftroiony/ Perłami á kámieniem wśzędy náłtrzępiony. *RejWiz* 25v; A byś tám we wnątrz weźrzał co tám tey gawiedzi/ [...] Ano ieden fraucymer á ná ich bryżyki/ Muśi ząwždy pomylić bárzo w fkrzynce łzyki. *RejWiz* 69, 25v; *KochZuz* A4; nie więtlzey godności zdádzą mi łye być Dworzanie v Krolá/ nád Pánny cudne y vbráne we fraucymerze v Krolowej. *OrzRozm* R; Krol miał między fraucymerem Annę Bolenią którą rad widział/ y chciał zá małżonkę wzięć. *BielKron* 212; ále krolewná chodźiła ná doł s łwoim fraucymerem do kłáftorá S. Francíłzká *BielKron* 381, 13, 51, 56, 58, 423v, 428v, 485v; *Gynaeceum*, *Fraucimer*/ Pánieński rey álbo dwor. *Mącz* 150d, 150d; *OrzQuin* E2v; *Prot* D2; wnocy othoczywłzy włzytkę izbę gdzie Frauczimer miał złożenie/ pochodniámi rołpalonemi/ á ząwoławłzy gore/ vczyłnił táki łtrách *GórńDworz* Tv, R3, Bb7; *BielSpr* 2v; *StryjKron* 482; Otóz tu z Fraucymerem z biálemgłowámi Połłżycie co trzebá/ łpráwicie to łámi. *GosłCast* 17; PANNA z choru ábo z Fraucymeru, PIERWSZA. *GosłCast* 21 *did*, *kt*, 27 *did* [7 r.], 30 *did*, 34 *did*, 52 *did* (44) [*w tym did* 42 r.]; *PaxLiz* B4, C3, D2 [2 r.]; IEłłcze mi pierworodná łzwaczká nie dorolłá/ Y do rozumney łpráwy iełłcze mi nie przyłzłá, Którąby/ zacná Pani [*Zofija z Fulsztyna*] łłulłzna oddáć tobie/ Byś ią do łwey połługi wćwiczyłá łobie. Aby łię w Fraucymerze twoim wychowálá/ Woley rołkazánia twego pilnowálá *ZbyłPrzyg ktv*.

Wyrażenie: »fraucymer swadziebny« = *panny z orszaku weselnego, družki* (1): y poimał przednieyłzych Xiążąt álbo Pánów łiedmdziełiát y Páná młodego małżonká/ z gołłciámi y włzyłtkim Fraucimerem łwádziebny *StryjKron* 385.

Zestawienia: »fraucymer dolny« = *panny z niższych warstw szlacheckich stanowiące orszak panien służełnych* (1): Panien we Frauczimerze Dolnem 4. ładwichná Ostolłka, CRiłtinka Dołka ... *WyprKr* 128v.

»fraucymer gorny« = *orszak panien wysoko urodzonych stanowiący towarzystwo możnej pani* (1): Panien we frauczimerze Gornim 6, Barbara Wąłowiczówná Marulłza Krupłka młodłá Helena Krupská łtarłłza, Orsulá Niemaiołłka łtarłłza, Dorotá Niemaiołłka Młodłá Anna Biechowłłka *WyprKr* 127.

Szeregi: »fraucymer, panieński dwór« (2): *Gyneconitis*, vel *Gynecion* *Fraucimer*/ Pánieński dwór/ yáko yełł v Krolów y Xiążąt/ gdzie pánny łwym dworem teź służą. *Mącz* 9c; *Polygyricon*, *Latine mulierum frequentia*, Wiele niewiałł/ álbo łchádzki niewiełłcie/ *frawcimer*/ pánieński dwór. *Mącz* 309a.

»fraucymer abo (to jest) służebne panny (a. dziewczki)« (2): á żeby thák lámę [*Hester*]/ iáko fraucymer/ ábo fluzebne pánnny [*pedisequas*] iey/ przybrał y ozdobił. *Leop Esth* 2/9; Była tám żoná iedná ze trzech Sołtanowá máiąc fraucymer łtroyny/ to ieft dziewczki fluzebne ktore zá nią chodźily *BielKron* 458.

[*W przen żart.*:]

Wyrażenie: peryfr. »fraucymer od świętego Marka« = *prostytutki lub dom publiczny* (1): O zawarćiu y osádzieniu [*przy oblężeniu miasta lub zamku*] [...] Niewiáfty też k temu potrzebne. Szwáczká y z towarzyszákami [...] Też dwie mocne niewieście łtáteczne dla ránnych á chorych [...] też pánnny z Fraucymeru od świętego Márká ktoreby káżdemu k woli były [...] á zapłátę też flufzną máią mieć ná dzień [...] áby ci co łwe żony máią łpokoyne z nimi łypiałí/ á ci co bez tego być niechcą ábo niemogą/ áby wiedzili gdzie obrokow łzukać *ŁaskiSprRyc* B.]

Przen: Kobiety (2) : gध्येby lepfše piwo álbo wino/ álbo gładki fraucymer/ pánná/ páni/ dzyewká byłá. *GliczKsiqż* G6v; Flaminium, Bart/ Zasłóná álbo velum álbo nieyáki rąbek który przed czáfy/ Rzimski Fraucimer nośił. *Mqcz* 130d.

TG